

občine za izjemo od deželnih šolskih priklad, prošnja Selske občine za razdeljenje v 2 občini, prošnja županstva Poljanskega poleg Škofje Loke za združenje cele fare v eno občino in prošnja posestnikov Poljanskih za novo razdelitev ceste. Finančnemu odseku so se izročili proračuni bolnišnega, porodišnega, najdenišnega in norišnega zaklada za leto 1874 in proračun normalno-šolskega zaklada za isto leto. — C. kr. deželni predsednik je izročil vladno predlogo z načrtom pogodbe med državo in deželo Kranjsko glede uravnave razmer zemljiško-odveznega zaklada. — Potem so se rešili proračuni Kranjskih ustanovnih zakladov za leto 1877. — Vsled deželno-odbornega poročila o najdbah staveb na koléh na Ljubljanskem močvirju je deželni zbor (poročevalec dr. Zarnik) popolno priznanje izrekel dotičnim zaslugam muzejskega kustoza Karola Dežmana in pa posestniku Martinu Peruzziu, poslednjemu se je vrh priznanja še dovolilo 300 gold. iz deželnega zaklada kot odškodovanje za njegov velik trud pri onih zgodovinsko-važnih najdbah ter nada izrekla, da bode tudi vprihodnje pospeševal dotična dela. — Potem, ko se je še Uršuli Zanoškarijevi, vdovi deželnega pisarniškega oficijala, dovolila miloščina v letnem znesku 120 gold. za 5 let, je javna seja prestala v ta namen, da je deželni zbor v tajni seji sklepal o daljem postopanju v zadevi grofa Margheri-a. Ko se je v tej tajni seji sklenilo, to zadevo obravnavati v javni seji, se je javna obravnavna pričela.

Najprej je poročevalec dotičnega odseka dr. pl. Schrey naznanil dopis c. k. okrožne sodnije v Novem mestu, v katerem priobčuje, da je deželni poslanec grof Albin Margheri zatožen zavoljo hudodelstva javne sile 3. vrste in da navedena sodnija z ozirom na postavo dne 3. oktobra 1861. l. prosi dovolitve deželnega zbora, nemudoma proti grofu Margheriu dalje postopati v kazensko-sodnijskem obziru. Zatožbeno pismo namreč trdi, da se je grof Margheri navedenega hudodelstva zakrivil o priliki izterjevanja davčnega zaostanka, ki pa je bil po mnenji grofa Margheri-a že plačan. Poročevalec bolj na drobno navaja okolnosti onega izterjevanja, na kolikor so razvidljive iz dosedanjih sodnijskih spisov, ter iz teh spisov konstatira, da je videti, da so se pri tem izterjevanji od strani dotičnih uradov zgodile nekatere nerednosti, vsled katerih je vedenje grofa M. pri oni priliki razumljivo, kajti zbornični odsek dvomi, da je bilo tako strogega postopanja treba zoper premožnega posestnika, vzlasti če se pomisli, da je zaostanek obsejal le davek tekočega leta. Poročevalec še dokazuje, da take naglice sodnije ta hip med zborovanjem potreba ni, vsaj bi se bila obravnavala lahko že dognala pred začetkom deželnega zbora, pa se tudi lahko po končanem zborovanji nadaljuje; zboru, ki tako le kratek čas zboruje in ima opravil mnogo, odtegniti poslanca, nikakor ni pristojno. Konečno poročevalec pl. dr. Schrey v imenu odseka nasvetuje, naj se zahtevanje c. k. okrožne sodnije, da sme zoper grofa Margheri-a med zborovanjem deželnega zastopa dalje postopati, odbije.

Na vprašanje deželnega glavarja: ali želi kdo besede o tem predlogu, se oglasi dr. Poklukar in očita nerednosti, ki se prav pogostoma godijo pri izterjevanji davčnih zaostankov, in katerih glavarica je ta, da se potrebščine gospodarstva, „fundus instructus“, rubljeva, kar pa po postavi ni dopuščeno. Dvorni ukaz 7. malega travna 1826. leta namreč določuje, da se žito, les, krmilo, orodje in živina, ki se nahaja na nepremakljivem posestvu, ako so te reči potrebne za redno gospodarstvo, po §. 294. in 296. dež. državlanskega zakonika smatrati mora kot nepremakljivo blago, kot del posestva samega, da se toraj ne smejo posebej rubljevat po

dotičnih za premakljive reči veljavnih predpisih, ampak rubiti, ceniti in javno prodajati se take reči smejo le skupno z nepremakljivim posestvom samim, kateremu pripadajo, in pa po predpisih za izvršbo nepremakljivega blaga veljavnih. Ta c. k. dvorni ukaz se je prestopil pretekla leta na Dolenskem tolikokrat, kolikokrat se je rubilo, kajti ubogo ljudstvo, ki je po nevihtah toliko škode trpelo, gotovo ni moglo prerediti še toliko živine, kolikor je je potrebovalo za redno gospodarstvo. Prestopivši na Margherijev slučaj izreka govornik misel, da tudi v tem primerljivi je živina nepostavno zarubljena bila. Dalje se bere v sodniških spisih, da je grofov pastir rekel davkarskemu služabniku, naj nikar ne odganja breje krave, ki lahko škodo trpi, in naj vzame raji drugo; na to mu pa uni vrže pest paprike v oči. (Čujte! čujte!) Govornikov namen nikakor ni sodniji prejudicirati, temveč pričakuje, da bode ona neodvisno in pravično izrekla sodbo ne glede na to, ali je zatoženec gospod ali kmet, ker pred postavo moramo biti vsi enaki; vtis cele dogodbe pa je vendar le ta, da je grof Margheri ravnal v zavesti, da se brani krivice.

Poslanec Kramarič navaja drugo krivico, ki se v njegovem kraju godi. Metlika je od Črnomlja le malo ur oddaljena, vendar v Metliškem okraji ne hodijo Metliški uradniki rubit, ampak okrajno glavarstvo v ta namen pošilja Črnomeljske uradnike v Metliko, n. pr. davkarskega inspektorja in druge, kar dela nepotrebnih stroškov; zato zahteva govornik od vlade, naj skrbi za to, da v Metliškem okraji ne bodo Črnomaljski, ampak Metliški uradniki rubili, ker se tako kmetovalcem prihrani mnogo stroškov.

C. kr. deželni predsednik vitez Widmann ugovarja dr. Poklukarju, da nerednosti pri izvršbah vladi niso znane, in da o tem tudi nič učiniti ne more zato, ker so od dr. Poklukarja imenovane krivde le splošne obdolžbe, treba je ovaditi posamezne dogodbe, po katerih se je postava prelomila, potem še le se bode na to oziral; lahko je, v očbe uradno postopanje krivičiti, to pa ne velja brez dokazov posameznih slučajev.

Dr. Poklukar c. k. deželnemu predsedniku na to odgovarja, da danes pač ni hotel navajati posameznih slučajev, sklicuje se pa na dosti glasno izjavo vse dežele, da se take nerednosti vršé večkrat kakor rednosti in da bode to, ako treba, dokazal ter dotične pritožbe predložil. *)

Pri glasovanji se je odsekov predlog, naj se zahteva c. k. okrajne sodnije Novomeške odbije, sprejel enoglasno. Glasovalo se je na predlog grofa Brbota po imenu in vsi navzoči poslanci, namreč: baron Apfaltrern, grof Barbo, grof Blagay, dr. Bleiweis, Braune, Dežnam, vitez Gariboldi, Grasselli, Horak, Jugovic, vitez dr. Kaltenegger, Kotnik, Kozler, Kramar, Kramarič, vitez Langer, Matej Lavrenčič, Murnik, Obreza, Pakiž, dr. Poklukar, Robič, Rudež, vitez dr. Savinschegg, Schaffer, pl. dr. Schrey, baron Taufferer, grof Thurn, Toman, vitez dr. Vesteneck, Zagorec in dr. Zarnik so glasovali za odsekov predlog.

Naši dopisi.

V Gorici 18. marcija. — Kdo je zdaj imenitniši, ko Vaš Goriški dopisnik?! Pa tudi vé „Novice“ ste po-

*) Zdaj je pri izterjevanji davkov nepostavno prizadetim kmetovalcem lepa prilika dana, gosp. dr. Poklukarju popisati take dogodbe, pa na drobno: kolikošen je bil znesek davka ali zaostanek od enega ali več let, kako se je godila ru-bežen itd. itd.

Vred.

stale po njem imenitne. Njegov dopis od 4. t. m. Vam je dober reklam, dasi nismo ne vé, ne jaz tega name-ravali. Od Soče do „Save“ lajajo „surovi psi“*) in mekečejo nedolžna jagnjeta Vašo in mojo „slavo“. Ker pa nočemo monopola v teh rečeh, naj povem, kako si lahko kdo sam enako „slavo“ naredi. Piši (pa le v „Novice“ — se vé da) nekaj euphemismov o mrt-vih in nekaj drobtinic resnice o živih in — slava ti je zagotovljena. Ta recept je najnovejši. — Do sedaj sem jez nekega družega poznal, ki je sicer obširniši, pa vsakemu jasen. Priobčim Vam ga — samo da si ga čitatelji „Novic“ dobro zapomnijo. Tu v Gorici imamo dva gospoda, ki slovita za najboljša Furlanska govornika; imamo ju lahko za zastopnika Furlanske (Goriske) klasičnosti. Eden teh 2 gospodov je zdravnik, drugi muzikant. Poslednjega sem slišal večkrat flegmatično in patetično pripovedovati to-le priliko. Prišel je bil kmet v mesto po opraviilih in si je med drugim ukupil tudi par čevljev. Trije gosposki postopači — šaljivci vidijo kmeta, kako navezuje čevlje na palico, da jih zadene na ramo in da odide iz mesta. Vseh muh polni si šaljivci pomignejo in njihov načrt je bil spleten. Ti Peter — sta rekla una dva — teci hitro tje pred mesto in čakaj kmeta tu in tu; midva se naglo odpe-ljeva naprej; jez — pravi Jože — ostanem v krčmi „pri mostu“, in Janez se popelje še četrto ure dalje; bo čakal na cesti. „Ditt e fatt“. — (Tako moj poročevavec.) Dogovorjeno je bilo med njimi, da morajo kmeta prepričati in uveriti, da ne nese čevljev, ampak — kljunače! — Ko pride tedaj kmet k zadnjim hišam v predmestju, naleti — po naključbi, se ve da — na nekega meščana (bil je Peter), ki se mu bliža in reče: Prijatelj, koliko prašate za kljunače? Kmet: Prosim, gospod, če ste Vi pijani, jez nisem; pustite ljudi po poti z mirom. Kaj mislite, da sem norec? Peter: Pač ste, če še ne veste, da imate kljunače pri sebi. Snemite palico z ramena in glejte! Kmet ga zaničljivo po strani pogleda, godrnja sam sè sabo in jo maha naprej. — „Pri mostu“, četrto ure dalje, stoji gosp. Jože pred krčmo. Zagledavši kmeta — že od daleč zavpije: Slišite, prijatelj, po čem so Vaši kljunači? Gospod, odgovori kmet resno, nikar se ne šalite z ubogimi ljudmi. Jožef: Kako to, oča; kedo se šali? Jez bi rad tiče ukupil; je li to šala? Kmet: Za voljo božjo! Kaj ne vidite, da so čevlji in ne kljunači! Jože: Ne zamerite, ljubi prijatelj; Vi se motite, zdi se mi, da niste svoje robe še dobro pogledali; glejte, kljunači so, ne čevlji; snemite palico, pogledajte! Jez mislim, da nisem slep. Tedaj, koliko Vam dam za kljunače? Kmet: Saperm... — nikar me ne imejte za norca! Peter: Vi ste pač čudni, jako čudni! Človek še prašati ne sme, koliko kaj velja! Kljunači so kljunači; neumni kmet, — pa pojdi, če jih nočeš za dober denar prodati! — Premišljeva je škricovsko srboritost in predrz-nost gré kmet naprej. Ali čez nekaj časa začne vendar dvomiti in govoriti sam sè seboj: Že dva gospoda sta trdila, da nesem kljunače. Da bi bila oba slepa, oba norca!? — To ne more biti. Kdo vé? Sname čevlje, ogleduje jih... hm! znabiti! Ves zamišljen stopa hitreje, ko prej, proti domu. Nenadoma ga nekdo od za-dej pokliče: Oj, prijatelj, prijatelj! Kmet se ozre. Čakajte, Vi mož, vpije Janez (tretji šaljivec); so li Vaši kljunači na prodaj? — Tedaj je vendar le res, kar sta rekla una dva, si misli kmet na tistem; potem odgovori glasno: Gospod, če mi jih dobro plačate, boste jih imeli. Janez: No, tolsti so še precej, pa tudi ne preveč. Kaj

*) Ta „estetična“ fraza je vzeta iz lepoznanstvenega slovarja nekega slovenskega časnika. Pis.

Vam dám za nje?... Kmet določi kup, z gospodom se pogodita in prilika je končana. Fiat applicatio! — Ali se ne izpolnjuje ta prilika vsak dan sosebno v javnem življenju? Šaljivci so nekateri časnikarji, oziroma, njihovi dopisniki. Piši danes, piši jutre, zdaj od tod, zdaj od tam; danes naredi si sam dopis, jutre naroči si od koder bodi; kriči, trobi, „bobnaj“; umišljuj si to in to, barvaj, povekšuj reči in ljudi ali pa po drugi strani črni in psuj, natolcuji in obrekuj in — „javno menjenje“ je narejeno! Kakor so se kmetovi čevlji spreobrnili v kljunače, tako postane lahko kaka uboga reva malik in hudič postane svetnik. Pa ne, da bi jaz na Slovence mislil; — Bog me obvaruj! Hotel sem samo pokazati, kako si kedo lahko veljavo zgubi ali pa si „slavo“ pridobi in utrdi, če — zna. Eno reč pa mora pustiti na strani, kdor se mojega recepta poslužuje, namreč resnico. Resnica je že od nekdaj ljudi v oči klala, zdaj jih kolje tudi v nos. Proč sè staro morálo! Ta je marsičemu in marsikomu na poti. Sosebno pa je mnogim na poti — „véra narodu priljubljena“ in vse, kar po njej diši. Tako je! — To moje modrovanje, ali, ker je, bi spadalo prav za prav v kak feuilleton, pa, ker ga vé „Novice“ nimate, pustite vse na tem mestu, prosim. — — Zdaj pa urno kaj novega. Tor-bico imam sicer že prav polno, tako polno, da ne vem, če bom mogel držati v njej vse do m. avgusta. Zakaj tisti čas jo bode treba izprazniti, ne zavoljo šolskih počit-nic, ampak nekaj družega bo tisti pot. Za zdaj vem, da „spoštovalcem“ „Novic“ najbolj ustrežem, če — o vremenu govorim. Je pa vreme zdaj, ko to pišem, pri nas táko, da si sv. Jožef jutre z obema rokama obraz pokrije. Burja, mraz, po gorah sneg! — Novega predsednika c. k. okrožne sodnije imamo. Gosp. Pavel Šbisà je, kakor sem bil že enkrat na-znanil, da bode. Naš rojak pa g. Adolf Mozetič, sve-tovalec pri tukajšnji okrajni sodnji, je postal appellacij-ski svetovalec v Trstu. — „L' Ape“ je imé novemu humorističnemu (?) listu, ki tukaj 2krat na mesec iz-haja. Brat je ta list „Goriziano-u“ v „Nov.“ že naznan-jenemu. Oba sta se zarotila proti „L' Isonzo“-u in ve-čini sedanjega mestnega starešinstva; uplivala bosta na prihodnje mestne volitve. — Precejšen škandal je naredil „Goriziano“ zastran novega pokopališča, bodi si gledé na njega lego, češ, da je svet premoker, in gledé na „1000 goldinarjev za njivo.“ Po tej ceni namreč je starešinstvo dovolilo ukupiti prostor za pokopališče. Zdaj še nič ne vemo, kako bo z novim grobiščem. — Iz sporočila o I. učni razstavi v Gorici 1875 sem posnel te-le reči: „Posebno priz-nanje“ je razstavna sodnija izrekla 14 osebam in 42 šolam in zavodom; „častno omembo“ je priznala 13 osebam in 54 šolam in zavodom. — Veliko razstavlje-nih učnih pomočkov je jury šolam priporočila, mnogo reči je dež. šolski svet nakupil in šolam razposlal. Obi-skalo je razstavo 2478 ljudi z vstopnino in čez 300 učiteljev brez vstopnine. Dohodkov je bilo 669 gold., stroškov 469. Vseh razstavcev skup je bilo 193.

Iz Gradca 17. sušca. — Volitev novega našega poslanca dr. Radaja je deželni zbor enoglasno potrdil, s tem pa se je tudi potrdilo, da je le hudobno natolcevanje bilo, kar so nemčurski časniki o togoti, da je njihov kandidat padel, po svetu zatrobili. Ker ta svojat, bodi-si tu ali drugje, poštenosti nima, zato molči zdaj o potrjeni volitvi. To je navadna taktika nemčurska.

Iz Ljubljane. — Ker so volitve v mestni odbor pred durmi, ni čuda, da se je na obeh straneh začelo živahno gibanje. Že je tedaj tudi narodnim domačinom nasprotna stranka, ki je imela v gostilnici nemške kazine svoje zbirališče, razglasila svoje kandidate. Ka-

košen strah pa ima ta stranka pred narodnimi kandidati 3. razreda, kazal je g. Dežman v svojem govoru, ko so kazinci izbirali si svoje kandidate za ta razred, rekši, če od narodne stranke nasvetovani možje pridejo v mestni odbor, da pride ž njimi razrušivni element „in das harmonische Ganze“ — prav po besedah ministra Auersperga. „Zdaj smo precej mirno med seboj delali na rotovžu; ako pa še pridejo ti štirje — je menil gosp. Dežman in poslušalci njegovi so se trikrat prekrizali — je pa konec miru in mi, ki odločujemo, ali naj v Ljubljani solnce sije ali dež gré, morali bi zapustiti hišo miru in sprave.“ To je bilo jedro začetnega njegovega govora, s katerim so inštalirali kazinci svoje kandidate. In kakošne so si izbrali? Neka železniškega uradnika gosp. Habita po imenu, ki zunaj na železnici biva in kogar nikdo ne pozna, kakor on Ljubljane ne, — ki je več časa mestni odbornik, pa nikdar še ni besedice črnil v zboru; ker je zvest privrženec kazincem, zato ga imajo radi, in ker kot „stationschef“ tropico železniških volivcev komandira na volišče k volitvam, zato in edino zato so se oklenili njega; sicer bi jim bilo za nj toliko mar kot za lanski sneg. — Drug njih kandidat je lesar gosp. Polegegg, metulj, ki se je iz nekdanjega narodnjaka prelevil v nemčurja; tudi on je mož, ki zmirom molči in priključuje vsemu, kar drugi trdijo. — Tretji je ključar g. Albin Achtschin, četrti pa tesár Anton Gwaiz — oba novince, ki ne bosta vode kalila gospodarjem na rotovžu, ker se bosta še celó bala drugače misliti kakor njuni protektorji; govorila tako ne bosta nič po pregovoru: „schweigen ist gold“. Vsi štirje bodo tedaj le mameluki sedanjega rotovškega regimenta. Po takem menda ne bode teško našim volivcem 3. razreda odločiti se za to: ali naj volijo tuje ali potujčene kimavce ali pa samostojne naše može v mestni odbor. — Koga voli nasprotna stranka v 2. razred, zato se ne brigamo, ker sedanja volilna postava je asekuracija za cesarske in kraljeve. — Tudi za 1. razred bodo kazinci napeli vse sile, da bi zmagali s svojimi kandidati, ki so dr. Schrey, Mahr, dr. Supantschitsch in Malitsch — vsi bolj ali manj nasprotniki narodne stvari in zvesti privrženci sedanje sisteme, ki je deželam naklonila že toliko „dobrot“, zato jih je v soboto šolski inspektor Pirker v shodu kazincev polil s toliko slavo. Kdor pa pri volitvi gleda na poznanje mestnih potrebščin in čegar obzor sega čez to, kar se v kazini sklepa, volil bode naše možake. Tedaj volivci naši ne dremajte! Volitev zahteva odločnost in pogum nasproti nasprotnikom.

— Zopet je počil glas o neki šolski novotariji, ki vsestransko izbuja nevoljo. Govori se namreč, da po veliki noči se imajo šole zjutraj začenjati že ob 7. uri. Kar menda svet stoji, ni bilo tega. V nepraktičnih rečeh je liberalna sedanja dôba res kolosalna! Ko je pustne dni stari in mladi svet noril, morali so učeniki in dijaki srednjih šol v šolo. Zdaj — če je res — morali bi že ob sedmih zjutraj v šoli biti, češ da je poleti po 10. uri dopoldne že prevroče v šoli! Ako je to vzrok zgodnji šoli, potem popoldne ob 3. uri, ko je poleti soparica najhuja, nobeden ne sme v šolo. „Rana ura zlata ura“ je star pregovor, po katerem tudi marljivi učenci od nekdanj jutrajni čas obračajo za učenje doma. Po tej novotariji morali bi poleti, ko je do 9. ure zvečer še dan in komaj ob 10. uri učenci in učitelji še le spat gredo, zjutraj ob 5. uri že na nogah za domače učenje in v vseh družinah moral bi zjutraj že ob 6½ uri biti, da dijak ne zamudi šole. Če praktično glede na družinske razmere in koristi učenje doma, no potem je tudi krivo — ravno vsaj dandanes živimo v narobe svetu.

— Kakor poročilo o učni razstavi Goriški lanskega leta kaže, so dobili diplome posebnega priznanja v Ljubljani: gosp. Stegnar Feliks za Rusko mašino, gosp. Tomšič Ivan za „Vrtec“ in za druge spise mladini primerne, „Slovenska Matica“ pa za izdavanje bukev učiteljem primernih; tudi gosp. J. Giontinijeva razstava je pohvaljena.

— Zime letos ni konca ne kraja; 18. dne t. m. se nam je po silnem viharji navalilo zopet snega dober čevelj na debelo. Danes je 7 stopinj po R. mraza. Po pravici se tedaj kmetovalci bojé neugodne letine; za živino jim še pohaja klaja.

— Slavni mladi umetnik Franjo Krežma, ki je tudi nas s svojo igro na goslah začaral, ni umrl, kakor so nemški časniki glas zagnali, bolezen genialnega Slovana preobširivši na smrt. Očetov telegram 17. dne t. m. iz Rima v Zagreb piše: „Franji je posve dobro.“ V nedeljo odvesti čemo u Albano.“ Živio!

— Na pomoč ubozim učencem ljudskih šol se je v nedeljo dopoldne predavalo na dveh mestih: gosp. prof. Šuklje je na korist narodni šoli govoril o „Devici Orleanski“, gosp. Dežman pa na korist „Schulpfenngu“ o „Entfernung der Fixsterne“ (daljnosti stalnih zvezd). Oba sta imela obilo občinstva in oba sta govorila na pohvalo poslušavcev. Prof. Šuklje je dober govornik, slovenska beseda mu gladko teče in kar pove, jasno pove. Al predmet govora „Devica Orleanska“ pa nikakor ni bil srečno izbran za predavanje občinstvu. „Devica Orleanska“ je zgodovinska oseba, od nekaterih pisateljev, kakor vzlasti od brezverskega Voltaira v njegovi pesmi „la pucelle“ grdo zasmehovana, od družih, kakor od Schillerja v „Jungfrau von Orleans“ preromantično poveljčana, od Wetzeln v žaloigri „Jeanne d'Arc“ zvestejše po zgodovini naslikana. Ker se govornik o nedeljskem predavanju ne more spuščati v učene zgodovinske preiskave, ki bi velikemu občinstvu presuhoparne bile, obče zgodovinske črtice pa se nahajajo v vsakem naučnem slovníku, zato bi si bil govornik gotovo hvaležnejši podučni predmet izbral, ako bi si bil namesti Francoske zgodovinske „uganjke“, kakor neki nemški pisatelj Ivano Orleansko dobro imenuje, izvolil nam bližji in zanimiviši predmet. — Predavanje prihodnjo nedeljo gosp. doktoranda Tavčarja se glasi: „Ženske v slovenski narodni poeziji.“

— (Mestno orkester), kakor jo imajo zdaj že skoro v vsakem mestu, napraviti gospod Schinzl, dozda vojaški kapelnik, ki je nalašč zavoljo tega popustil vojaško službo. Da je Ljubljani taka godba potrebna, o tem ni nobene dvombe, in da se dá vzdržati, je tudi gotovo, zlasti če se postavi na popolno mednarodno stališče. Do zdaj so jo že skušali večkrat spraviti na noge, ali ker je njena naprava vedno dišala edino po nemčurski barvi, je njeno vzdrževanje vselej spodletelo. Gosp. Schinzl, kakor smo, prevzame vodstvo le pod tem pogojem, da se godba ne napravi nobeni stranki na čast, ampak za vse, in bo imela le naslov „Ljubljanska mestna godba“. Tudi jo hoče gosp. Schinzl spraviti na tako stališče, da bo povsod lahko nadomestovala vojaško godbo: pri plesih, koncertih, v gledišči, pri pogrebih itd. Ker mu je treba le še gmotne pomoči, družega nič, kot vojašk kapelnik je že štiri leta kazal, da je pripravljen za vodstvo vsake godbe. Zato in ker je nam vsim ljubljancem, ki smo gledé godbe vedno navezani na lastnost vojaškega poveljnika, lastna godba res živa potreba, priporočamo gospoda Schinzl na najtopleje tudi slovenskim meščanom.

— (Strašen strah) imajo v Avstriji pred slovan-skimi junaki, to smo videli v nedeljo, ko so Ljubobratiča memo Ljubljane po železnici proti Dunaju peljali. Ljubobratiča je namreč nek Avstrijski častnik

z imenom Fillou (kdor ne ume francoskega, naj pogleda v francosk besednjak po tej besedi) prijel z ono junaško Holandinjo gospodično Markus in L. Petrovičem vred, ko so kakor je on mislil, stopili na Avstrijsko zemljo. Potem so peljali vse proti Trstu, ali vladne organe je prijel nekak strah, bali so se menda za Avstrije obstanek, če bi Ljubobratiču Slovenci v Trstu kak slovesen sprejem napravili. Zato so ga na posebni ladiji s spremljevalci vred na tistem spravili na novi kolodvor, od tod odpeljali ga na Brežino. Tu so ga žandarji s silo potisnili v železniški voz, ko se ni hotel prostovoljno odpeljati, ker je zvedel, da ga mislijo tirati v Linc. — Ko je vlak z njim došel v Ljubljano, je na kolodvoru mrgolelo policije. Vse to proti par Slovincem, ki so zvedeli, da bodo Ljubobratiča v nedeljo memo Ljubljane peljali. In res — nič se ni zgodilo za Avstrijo nevarnega, Ljubobratič se je peljal memo Ljubljane in vendar ni bilo nobenega potresa, tudi Avstrija še stoji. Kako pa bo svet sodil tako ravnanje z junakom, ki je vrh tega še Srbski državljani!

— (Slovensko gledišče.) V nedeljo smo videli enkrat zopet polno hišo. Igra „Požigalčeva hči“ je dopadla, ker je bila vrlo dobro igrana. — Prihodnjo nedeljo bo zadnja redna predstava z mikavno, po francoskem izvirniku poslovenjeno igro „Materni blagoslov ali nov Fanchon“. Potem se pričnó benefice.

 Ruski lan je prišel. Naročniki naj tedaj hitijo po-nj priti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — V državnem zakoniku od 18. dne t. m. je oklicana nova postava od 8. t. m., po kateri so nekatere premembe kolekov (štempeljnov) v našem cesarstvu vpeljane.

— V listu za armadne ukaze oklicuje c. k. vojno ministerstvo žandarsko postavo, po kateri je žandarmerija stopila iz zveze stalne armade, in o vojaških podložna postala c. k. ministerstvu za deželno brambo.

— Škandalov vsakovrstnih v sedanji liberalni eri ni konca ne kraja. Te dni so na Dunaji zaprli oficirja barona Ertlna, govori se, da zato, ker je skrivna pisma, Avstrijo zadevajoča, prodal poročniku Franco-

ske vlade ali, kakor drugi trdijo, Pruske in Ruske vlade. Preiskava bo privlekla umazane reči na dan. Kmalu pa potem, ko se je to izvedelo, počil je drug škandolozni glas iz vojaških krogov, da je vlada zasledila izdajstvo več oficirjev, ki so neki v dopisovalni zvezi bili s tujimi vladami; zato so te dni nekoliko oficirjev pri viši intendanciji Dunajski zaprli, nekoliko jih pa iz službe djali. Brž ko ne je diabolus rotae vsega tega Bismark, ki kupčuje z Avstrijskimi izdajalci.

Iz Tirolskega. — „Vaterl.“ se poroča, da ves narod je veselja zaukal, ko je slišal, da so poslanci njegovi zapustili deželni zbor, proti kateremu po izjavi poslanec vlada ne spoštuje deželnih pravic. Okoli Merana so 12. dne t. m. zvečer po hribih goreli kresi v znamenje veselja, da zastopniki Tirolskega katoliškega naroda tako možato branijo svetinje njegove. Na enem hribu se je krog in krog svetil velikansk križ s črkama G. E., ki ste začetni črki besed „Glaubens-Einheit“ (edinost v veri), katera je geslo nepokvarjenega katoliškega ljudstva na Tirolskem. — Federalistična stranka namerava deputacijo poslati do cesarja.

Iz Turškega bojišča. — Ustaji sovražni listi poganjajo trdovratno glasove po svetu, da bo ustaje kmalu konec. S takimi tendencijoznimi poročili se pa slabo vjemajo novice, ki po drugi poti prihajajo iz Srbije in Črnogore. Srbski in hrvaški listi naravnost trdijo, da se je Srbija pozimi orožila in za boj pripravljala, in da zdaj doli povsod orožje rožlja. Sliši se sicer, da Ruski konzul z Avstrijskim vred hudo pritiska na kneza in vlado, da bi Srbija mirna ostala; a na drugi strani se pa ni nadjati, da bi bila Rusija Mefisto v tej igri. Na vsak način je v tej zadevi odbila že enajsta ura. — Avstrija se — hvala Andrassy-u — zelo prizadeva, vstrezati Turški. Vojaki Avstrijski razorožujejo ustajnike, katere zasačijo takraj meje. Tako so prijeli Ljubibratiča s spremljevalci vred in ga odpeljali v Theresienstadt na Česko, kjer bo interniran. Tudi vodjo župnika Musića so neki že vjeli. Za ustajnike to ni posebna zguba, ker imajo izvrstnih vodij dovelj in sta glavna med njimi Peko Pavlovič in Sočica. Kako sodbo pa si bodo naredili Jugoslovani o Avstriji, v kateri se obnaša Andrassy tako, kakor da bi mu bilo na sultanovi prijaznosti več ležeče nego — —.

Meščanje!

Osem let je že minulo, kar našem slavnem Kranjskem glavnem mestu Ljubljani ena stranka sama vlada, in brez vpliva naše narodne neodvisne stranke gospodari z našim davkom. To je ona stranka, ki ni prijazna našim domorodnim prizadevanjem, ki je sovražna našemu domačemu jeziku in domači naši šegi.

Meščanje! Vi vsi veste, kaj Vam je prineslo v tem času gospodarstvo teh ljudi: povišali so priklade na davek, mestne blagajnice so prazne, kupčija in obertnija peša, naše deželne koristi se zanemarjajo, za domačo omiko našega roda se ne skrbi, a pač se dela nam škodljiva nemška politika.

No tedaj! ne volite Vi, ki hočete, da bode tega slabega gospodarstva enkrat konec, nič več onih mož, katere Vam svetuje od birokratov podpirana stranka, temuč volite spodaj zapisane kandidate naše samostalne meščansko-narodne stranke.

Mi Vam priporočamo za volitev v 3. razredu, ki bode pondeljek **27. tega meseca**, te-le gospode:

J. N. Horak, hišni posestnik,
Jožef Jurčič, urednik,
Karol Kljun, stolni kaplan,
Jožef Regali, mizarski mojster.

Od meščansko-narodnega volilnega odbora.